

1.2 Financiële begroting op hoofdlijnen

De financiële begroting van de gemeente Gorinchem wordt in dit hoofdstuk op hoofdlijnen uiteengezet. Dit gebeurt aan de hand van enkele financiële uitgangspunten, de ontwikkeling van het begrotingssaldo en de algemene reserve.

Enkele financiële uitgangspunten

Naast de specifieke uitgangspunten in de Perspectiefnota 2025 zijn in deze begroting zo veel mogelijk de volgende algemene financiële uitgangspunten gehanteerd:

1. De begroting 2025 dient reëel en structureel sluitend te zijn.
2. De begroting 2026, 2027 en 2028 wordt zover mogelijk reëel en structureel sluitend opgesteld waardoor de toekomstige lasten van besluiten gedekt worden en er ruimte is voor het opvangen van tegenvallers.
3. Er wordt gewerkt met het principe 'nieuw voor oud'. Nieuwe lasten worden daarbij gedekt binnen het betreffende programma danwel binnen de totale begroting.
4. De autonome en wettelijke ontwikkelingen gaan voor op de wensen voor nieuw beleid.
5. Een begrotingstekort wordt opgelost met maatregelen die een structurele besparing of een structurele opbrengst geven.
6. Er wordt gewerkt met een spaarsysteem (bestemmingsreserves) om te sparen voor grote investeringen in de (nabije) toekomst. Het al gespaarde en nog te sparen geld wordt in deze collegeperiode ingezet om enkele concrete resultaten te boeken.
7. Het investeringsplafond wordt gehandhaafd om de toekomstige schuldenomvang te beheersen.

Op 19 september is een I&O gehouden over de invulling van de in de Perspectiefnota 2025-2028 opgenomen taakstellingen voor het Sociaal Domein, de subsidies en de efficiency organisatie.

Verloop van het begrotingssaldo

Het vertrekpunt voor het financieel meerjarenperspectief van de Begroting 2025 is de Perspectiefnota 2025-2028 en de uitkomst van de meicirculaire gemeentefonds 2024.

Wij geven in het hierna volgende overzicht aan hoe wij vanuit dit financieel meerjarenperspectief tot ons voorstel voor de meerjarenbegroting 2025-2028 komen.

Begrotingssaldo (bedragen x € 1.000; - = nadeel)	2025	2026	2027	2028	Nr.
Perspectiefnota 2024 inclusief meicirculaire	289	1.142	768	1.878	1
Raadsvoorstel BSR	144	144	144	-110	2
Diverse technische en autonome bijstellingen	235	58	113	112	3
Tussentijdse rapportage 2024 structurele bijstellingen	54	-65	-108	-219	4
Meerjarenbegroting	722	1.279	917	1.661	5
Wijzigingsvoorstellen (1e begrotingswijziging)					
Invulling taakstelling efficiency org. voor al geraamd deel BSR	-144				6
Windturbines Groote Haar		-90	-90	-90	7
Betere inzet Brede Scholen	-40	-	-	-	8
Verkoop diverse gronden en panden	-74	-9	-9	-9	9
Algemene uitkering / septembercirculaire gemeentefonds	118	-869	-984	-978	10
Meerjarenbegroting inclusief wijzigingsvoorstellen	582	311	-166	584	11
Nieuwe taakstellingen:					
<i>Nog in te vullen taakstelling subsidies</i>	44	143	309	309	12
<i>Nog in te vullen taakstelling efficiency organisatie</i>	-	175	200	225	12
<i>Nog in te vullen taakstelling Sociaal Domein</i>	-	-	178	168	12
Totaal nog in te vullen taakstellingen	44	318	687	702	12

1. Perspectiefnota 2025 inclusief meircirculaire

Dit betreffen de saldi zoals deze zijn opgenomen in de Perspectiefnota 2025-2028.

2. Raadsvoorstel BSR

Het uitbesteden van een deel van de belastingwerkzaamheden is na het raadsbesluit verwerkt in de begroting.

3. Diverse technische en autonome bijstellingen

Dit betreffen bijstellingen die zich voordoen bij het opwerken van een Perspectiefnota in een gedetailleerde meerjarenbegroting.

4. Tussentijdse rapportage 2024 structurele bijstellingen

Dit betreffen de structurele bijstellingen zoals deze zijn opgenomen in de Tussentijdserapportage 2024.

5. Meerjarenbegroting

Na verwerking van de hiervoor genoemde punten komt de meerjarenbegroting uit op genoemde saldi.

Onderstaande voorstellen zijn niet verwerkt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, de BIEO en de stresstest.

Wijzigingsvoorstellen (1e begrotingswijziging)

Voor de hierna volgende punten stellen wij voor de meerjarenbegroting te wijzigen. In afwachting van de besluitvorming van de raad zijn deze voorstellen niet verwerkt in het programmaplan en de financiële begroting. De besluitvorming zal worden verwerkt in een 1e begrotingswijziging die gelijktijdig met de begroting wordt vastgesteld.

6. Invulling taakstelling efficiency organisatie voor al geraamd deel BSR

Bij het bepalen van de hoogte van de taakstelling efficiency organisatie is het voordeel van uitbesteding aan de BSR meegenomen. Bij de besluitvorming over de uitbesteding aan de BSR is het voordeel toegevoegd aan het begrotingssaldo. Om deze op de juiste wijze mee te nemen in het begrotingssaldo in relatie tot de taakstelling efficiency organisatie is het nodig voor 2025 een wijziging te maken.

7. Windturbines Groote Haar

Inmiddels is er nieuwe besluitvorming geweest over de RES. Op basis hiervan worden de baten verlaagd naar nihil. Zodra er meer zekerheid is over de uiteindelijke plaatsing van de windturbines en de daarvoor te ontvangen bedragen zullen deze worden geraamd.

8. Betere inzet Brede Scholen

Het realiseren van de Betere inzet Brede Scholen heeft meer tijd nodig. Wij gaan er vanuit dat dit vanaf 2026 wordt gerealiseerd zoals in de Perspectiefnota 2025 is opgenomen.

9. Verkoop diverse gronden en panden

In de Perspectiefnota zijn baten opgenomen als gevolg van de verkoop van gronden en panden. De opgenomen bedragen worden aangepast omdat bij nader inzien een object niet voor verkoop in aanmerking komt. Gezien de beperkte omvang is dit nu niet gecorrigeerd op het investeringsplafond. Een eventuele correctie leidt overigens niet tot een overschrijding van het investeringsplafond.

10. Algemene uitkering / septembercirculaire gemeentefonds

Dit betreft het uiteindelijke budgettaire saldo van de wijziging van de raming van de algemene uitkering uit het gemeentefonds naar aanleiding van de septembercirculaire 2024. Meer gedetailleerde informatie over de septembercirculaire 2024 verstrekken wij zoals gebruikelijk in een afzonderlijk raadsvoorstel.

11. Meerjarenbegroting + wijzigingsvoorstellen

Na verwerking van de hiervoor genoemde punten komt de meerjarenbegroting uit op genoemde saldi, waarmee rekening wordt gehouden bij het weerstandsvermogen en de stresstest.

12. Nog te realiseren taakstellingen

De in de Perspectiefnota 2025-2028 opgenomen taakstellingen zijn voor 2025 grotendeels ingevuld. In 2026 moet nog circa 25% van de taakstelling worden ingevuld. Deze taakstelling zal tijdig verder worden ingevuld. Voor de verdeling van de taakstellingen en de verwerking in de begroting wordt verwezen naar de bijlage taakstellingen.

Het investeringsplafond

In de Perspectiefnota van 2021 is besloten tot het invoeren van een investeringsplafond. Dit bleek de meest doeltreffende maatregel om de hoge schuldpositie van de gemeente Gorinchem af te bouwen. Daarbij is er voor nieuwe investeringen een investeringsplafond ingevoerd van € 5 mln. per jaar. Onderstaand overzicht is zoals in de Perspectiefnota 2025-2028 aangegeven exclusief het IHP en variant B van het Groot Podium. In de begroting 2025 en verder zijn alleen de reeds in de Perspectiefnota 2025-2028 verwerkte ter beschikking gestelde budgetten opgenomen. Tot en met 2028 blijven we binnen het meerjarig investeringsplafond conform hetgeen in de Perspectiefnota 2025-2028 is opgenomen.

Investeringsplafond (bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Beschikbare investeringsruimte			2.012	5.651
Indexatie investeringsruimte (2,9%)	161	161	161	161
Totaal investeringsbudget	161	161	2.173	5.812
Totaal investeringen	-3.709	2.557	-2.682	-4.205
IHP Retranchement Regenboog/Beatrix de Burcht	-475			
Restant investering aanpassingen school Hiemstralaan	395			
Renovatie Herman de Ruijterstraat 30	-350			
Spaaropgave onderwijs				-1.000
Vervangen beschoeiingen en kades	-3.680	-655	-973	-960
Vervanging wegen	-1.721	-1.721	-1.721	-1.721
Reconstructies Fietspaden	-708			
Legionella	-175			
Vervangen parkeermanagement systeem garageparkeren	-250			
Straatparkeren nieuwe modems	-100			
Fietsknelpunten top 10	350			
Reserve Sociaal domein	1.100			
Reserve sloopkosten	226			
Indexering zwembad	-840	420	420	
Reserve energie zwembad	840	-420	-420	
Speelruimteplan	29	29	12	12
Verkoop diverse gronden en panden	1.650	1.400		600
Kweeklust (vrijval)		3.004		
Storting aflossingsreserve t.b.v. investeringsplafond		500		
Autonome ontwikkelingen				-1.136
Ruimte in investeringsplafond	-3.548	2.718	-509	1.607
Cumulatieve ruimte in investeringsplafond	-3.548	-830	-1.339	268

Verloop algemene reserve

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de algemene reserve weergegeven. Afgezien van de eenmalige inzet in 2023, 2024 en 2025 om voorgenomen nieuwe investeringen van dekking te voorzien, dient de algemene reserve voornamelijk als onderdeel van het weerstandsvermogen.

Ontwikkeling algemene reserve (- = onttrekking, + = toevoeging, bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027	2028
Stand Algemene Reserve begin boekjaar	28.369	30.468	26.668	26.668	26.668
Bij: resultaat jaarrekening 2023	1.886				
Bij: afroming reserve Sociaal Domein	4.100				
Af: dekking investeringen PPN 2024-2027	-3.887	-3.800			
Stand Algemene Reserve ultimo boekjaar	30.468	26.668	26.668	26.668	26.668

Autorisatieniveau

Overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de Financiële verordening autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting, de baten en de lasten per programma en de investeringsbudgetten, voor het eerste begrotingsjaar.

Op grond van artikel 5, lid 2, van de Financiële verordening kan de raad bij de begrotingsbehandeling aangeven van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel wil ontvangen voordat wordt overgegaan tot het aangaan van verplichtingen.

Op grond van artikel 5, lid 16, van de Financiële verordening wordt het gebruik van lid 3 t/m 15 van de verordening als acceptabel aangemerkt.

Op grond van artikel 5, lid 17, van de Financiële verordening worden begrotingsafwijkingen door overschrijding en onderschrijding van baten en onderschrijding van lasten en investeringsbudgetten als acceptabel en daarmee rechtmatig aangemerkt mits deze afwijkingen worden toegelicht overeenkomstig de uitgangspunten voor de toelichting in de jaarstukken of in een ander bestuurlijk document.

De begroting geeft informatie op taakveldniveau. Dit is een detailniveau lager dan het programmaniveau waarop uiteindelijk de autorisatie plaatsheeft.